

עתון החטיבה
גבעת ה"ם

עולמים

אל מול הצוצרות האור

אלך

השמש על שיא צוקה היא

אומנתי הבהירה שמרי את אילך

האבוד בארצות הקיץ

-- הה, ארצי, מי עיניו להישיר בך יכול?

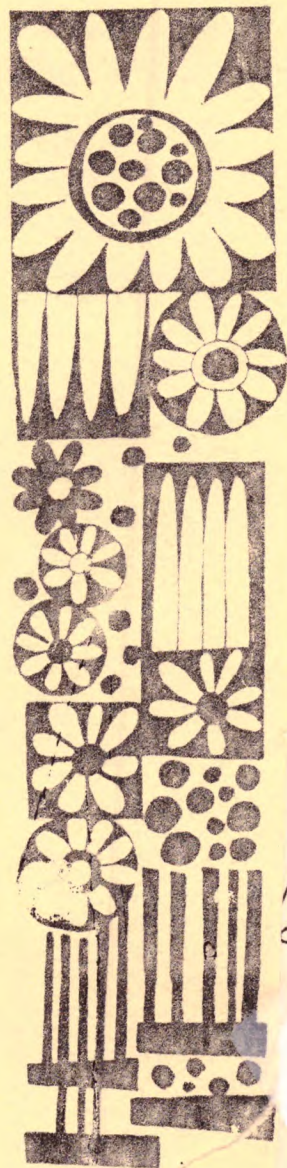
את שמות ודברים כברק מערטלת.

לא פנקת בהסוס הגונים והקול,

כל לבו לך נתן הענק התכל

וכשני הזהב - מאכלת.

נ.אלתרמן.

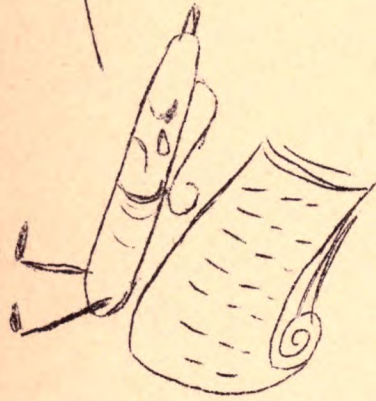
בקייץ רבים יותר מקרי הביקור במרפאה מפאת מחנות
 העבודה הנמצאים בקיבוץ, חוסר ניסיון של ילדי-העיר -
 בעבודה וכתוצאה מזה זיהומים ופצעים, וכמו כן פעילות
 יתר של כל שכבות האוכלוסיה בקייץ.
 בינתיים נשמעות צריחות מן החדר הסמוך, אילנה מ-
 סבירה לי ששלומי מקבל טיפות.
 שאלתי הבאה היתה: האם במשך שנות קיום המרפאה מ-
 שתמן קו עליה או ירידה במספר הביקורים.
 התשובה לשאלה שייכת יותר לחלק פסיכולוגי מאשר -
 לסטטיסטיקה. אילנה מסבירה לי - שישנו קו עליה מפני
 שהמרפאה זה מקום אשר אליו באים אנשים כשמעיק עליהם
 דבר-מה. נוסף לכך - גילם של חלק מחברי-הקיבוץ, עולה
 ולכן מתרבות הבעיות הרפואיות.
 כאן עזבה אותי אילנה לרגע, ואני החילוחי מתבונן
 סביבי, דבר שלא עשיתי קודם לכן. ראיתי מכשירים ממכ-
 שירים שונים, וכשחזרה אילנה, שאלתיה האם ישנה תוכנית
 לקנות ציוד משוכלל יותר.
 אילנה ענתה בחיוב, וסיפרה שכבר ניקנה מכשיר לעי-
 קור (ניקוי כלים רפואיים באופן סטרילי) משוכלל עם כל
 מיני סידורים. כן ישנו ציוד להרדמה ועושים ניתוחים -
 קלים.

כשהצצתי רגע לאחור וראיתי תור גדול, ניזכרתי ש-
 אני יושב כבר קרוב לשעה במרפאה, לכן נזדרזתי ושאלתי
 עוד שאלה אחת: האם יש למרפאה שלנו קשר עם אירגונים
 בינלאומיים, אילנה הסבירה לי שישנו קשר והוא - ע"י-
 בדיקות כלליות שעורכים לציבור מידי פעם לבדיקת מה-
 לות לב, שהפת וסרטן.
 בינתיים אזל מקור שאלותי וניראה כי מחלתי רופ-
 אה בהלקה, לכן קמתי ובלי אומר ודברים יצאתי את החדר
 כשאילנה קוראת אחרי ואומרת לי: "תיכתוב שם שגם גברים
 יכולים להיות חובשים". יצאתי את המרפאה כשאני חולף
 על-יד מרפאת השיניים שהזכירה לי, חוץ משיני-הרקובות,
 כי יש על מה לכתוב לפעם הבאה.

כתבנו הנודד

מי שרשט ברחבי המשק

כן, לא טעות זאת היא !!!
 זאת אשר שם דוממת
 ליד ערימת זבל, ושדה אספסת
 זאת אשר נמצאת בין פרדס ומים,
 בין הארץ והשמים,
 זאת אשר בה תיזכר
 ומיד תתחיל למרר,
 זה הוא מקור צרותינו,
 ואף על פי כן מקום הצלתנו.

כן, זו היא המרפאה !!!

ובכן, את אותו "ענף" בחרנו הפעם.
 ובכן? יש לכם מחלה? לי יש! איזה? פטפטת!
 אז תעשו כמוני ולכו למרפאה.
 פטפטת זו מחלה איומה, ואיומה היא שבעתיים כאשר צועדים כמוני לעבר ה-
 מרפאה ביום קייצי, כשהשמש מלהטת מעל הראש.
 ... ובכן התישבתי אותו יום על אחד הספסלים והנה גיליתי כי אני לא ל-
 ידי.

מחלתי עזרה לי להתגבר על השעמום המתובל בריח תרופות. פניתי אל שכן,
 וקטן הלא הוא שלומי. התחלתי להציף אותו בשאלות כיד מחלתי הטובה עלי. ת-
 ין קלחת התשובות הבחנתי בכמה קווי-יסוד עליהם מונחת המרפאה בת-זמננו. -
 הריהם לפניכם כפי שנמסרו מן הפה אל הדלי:
 . המרפאה זה בית.
 . הרופאות הם פויה ונורא נחמדות.
 . כשבאים לקבל טיפות - אסור לפחד. (רק לאחר מכן סיפר לי שלומי שהוא נ-
 רא פחד כשהוא בא למרפאה).
 . כשהרופא בודק זה לא כואב בכלל וגם לא בוכים. הערה: רק שאסף מקבל זר-
 קה אז הוא בוכה. (כששאלתי את אסף לאמיתות ההערה, אמר לי: "אני בכלל לא
 כה כשאני מקבל זריקה אצל הרופא").

לכסוף שאלתי את שלומי למה הוא בא למרפאה, אז הוא אמר לי שיש לו דל-

קת בראש ובגלל זה העיניים נורא-
 כואבות לו.

בינתיים עבר הזמן (חורי הג-
 יע להיכנס אל החובשות. כששאלתי
 ע"י אילנה לסיבת בואי, התחלתי -
 להציפה בשאלות. אילנה הציעה לי
 כיסא ובעצמה התישבה על-ידי והי-
 תה מוכנה לענות לי על כל שאלה,
 כשהבעה הייכנית על פניה.

שאלתי הראשונה היתה, האם -

יש עונות בווערות ומתות בעבודת-

המרפאה. אילנה

נה? צביעות ושקר מהתחלה ועד הסוף. האם עלינו לנהוג כאותם ניק והני לא-
ר כניסתם ו"לסלוד" מהמלים הגסות של הזוג הבוגר, ולא לחוש בתהומות הרגש
עצומים המשתרעים מעבר למלים הללו?

הסופר נקט כאן טריק מחוכם מאוד, בהציבו את הזוג השטחי, הצבוע, הקרי-
ריסטי, כמנומס ו"תרבותי", לעומת גסות התנבגותו של הזוג הבוגר. הוא מעמיד
ת כנותו של הצופה בנסיון: האם יכבשו אותו "נמוסיו" ו"אדיבותו" של הזוג -
צעיר, או תהומות הסבל של הזוג המבוגר.

מרתה וג'ורג' קורעים אחד את השני לגזרי גזרים בהלולת טירוף, שבה הם
שפים עצמם לעיני הצופה עד "מח העצמות". הם רומסים ברגליהם את הרגשות-
עדינים והכמוסים ביותר של בן-הזוג, עד לסוף קורע הלב, בו הורס ג'ורג'
ת אשלייתם האחרונה בספרו לאשתו שבנם, אותו בראו וטפחו בדימיונם החולה
רב אימה וסבל, נהרג בתאונת דרכים.

אבל האם כל הלולת-הזוועה הזאת נערכת כדי להדהים את הקהל? בשום פנים.
ג'ורג' ומרתה קורעים כך איש את ועותו כיוון שיש בהם צמא נורא כל-כך לאה-
ה, עד שהם מוכרחים לעלוב ולפצוע אחד בשני כדי להרוכח שוב, באכזריות וב-
ם שפוף, באהבתו של בן-הזוג השני. אפשר
כתוב עוד ללא סוף על המחזה הזה, שיש -
ז עומק ועושר כבירים.

אפשר לכתוב על היחסים רבי המשמעות
ין ג'ורג' ה"הומניסט" לבין ניק, היפה
ה הצעיר, הביולוג ש"רוצה לעשות מכולנו
יצרי מבחנה". אפשר לנתח את דמותו הנפלאה
ג'ורג' עצמו, שמצד אחד הוא עדין ורגיש
זלא פתוס, ונכנע להתפרצויותיה של אשתו,
ילם במערכה האחרונה הוא מתגלה כמי שלו-
ז את היזמה לידינו ומכוון את מהלך הדבר-
ז, עד שבסוף המחזה אנו רואים את מרתה,
ורה ורצוצה, מניחה את ראשה על ברכיו
מבקשת רחמים, אפשר לנסות להעמיס סלי-
יושים על שמו של המחזה, אבל מה שאני
יתתי היה להוכיח, שסממנים היצוניים כמו
ול פה אינם יכולים לקבוע טיבו של מחזה,

ין וירג'יניה וולף הוא לא רק מחזה שיש בו כח ועצמה בלתי רגילים, אלא א-
היצירות ההומאניות ביותר שאני, על כל פנים, מכיר.

הצרה הגדולה ביותר עלולה להתרחש אם חברי-קיבוץ (מעניין שדווקא הבנים
כיהים יותר סבלנות ורוחב-לב, אולי מפני שניכול-הפה לא נראה להם זר כל-
) יתייחסו לתופעות אמנותיות מסוגה של "וירג'יניה וולף" במה שהייתי קו-
"צדקנות סוציאליסטית". נוסח! אנחנו חיים בקיבוץ, אי של צדק וקידמה ב-
ן ים הקפיטליזם הרקוב. מה אכפת לנו איך אוכלים אחד את השני שני מורי -
ניברסיטה מאיזו עיר בארה"ב?

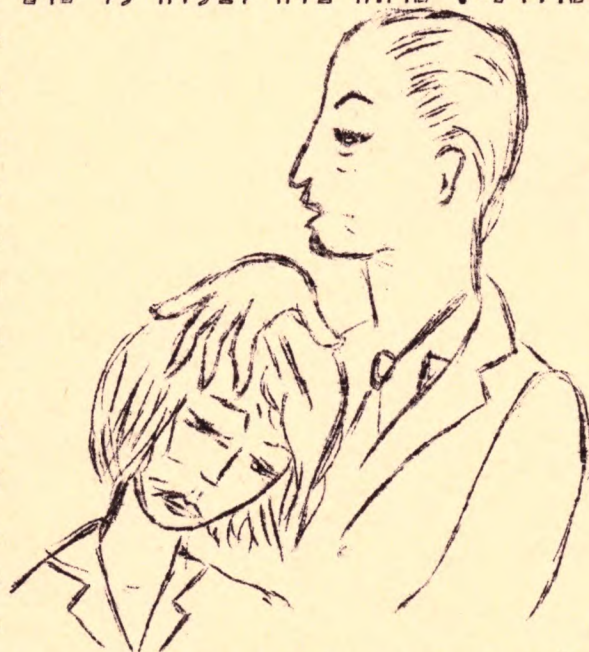
הלך מחשבה מעין זה הוא אורילי וצר-אופק, לא רק מפני שהקיבוץ איננו -
דל מבחינת הסבל האנושי והיחסים האנושיים במאומה מהחברה הסובבת אותו, -
א משום שהכושר להשתתף בסבלו של הזולת (אפילו קפיטליסט רקוב מארה"ב), -
הדרגה הרוחנית הגבוהה ביותר אליה מסוגל להגיע אדם.

על ספרות ואמנות

אל תפחד מ'ירג' ינייה ו'ורלף'!

לא הייתי רוצה להוסיף כאן עוד שלולית משלי על אוקיינוסי הדיו שנשפכו כבר על המחזה הזה (כמובן שגם אין ביכולתי לעשות זאת ללא הטקסט, לאחר שחצי ממילות ההצגה נבלעו בחריקת הכסאות, הצחוקים שלא במקומם והאקוסטיקה הידוע לשמצה של אולם "הבימה") אבל נדמה לי שיש ערך לנסיון צנוע לענות לעצמי, ואולי גם לאחרים, על מבול הכרזות הגנוי ("מ"מלוכלך" ועד "סתם זיפת") שנדחסו אל תוך הסקנייה החוזרת הביתה, ואל ארוחת הבוקר של מחרת ההצגה. אין ספק, שאדם מתורבת בכלל, וקבוצניק טוב בפרט, הנוסע שעה שלימה לתל אביב בבגדי השבת היפים ביותר שלו והמחכה בחרדת קודש להרמת המסך האדום כדי לזכות ב"קצת תרבות על הנשמה", נדהם במקצת כשבמקום חרוזים שקספיריים מפוצצים פורצות אליו מהבמה בשצף-קצף מלים, שהיה נותן לילד שלו אחת על הפה - ואומר לו "פוייה" אם רק היה מעז להזכיר את צלילן בחדר. אבל למרות שאנחנו כולנו אנשים מתורבתים נורא ואוהבים אמנות ומקשיבים יפה לבטהובן, בכל זאת ננסה אולי להסביר לעצמנו מה לנו ולמבול ה"לכלוך" הזה, או במלים אחרות - מדוע "מי מפחד מ'ירג' ו'ורלף" הוא אחד המחזות היפים ביותר שאני, על כל פנים מכיר.

ג'ורג' ומרתה, גבורי המחזה, הם זוג אנשים שהיחסים ביניהם הם תהום שבה נתקבצו כל פגעי וסבלי האדם המודרני. מרתה בזה לבעלה על שום שאיננו משהיא היא - למעשה הגורם לזוועה ולחוסר המוצא במצבם של הגבורים.

אבל -
אם כך, מ-
דוע ג'ורג' ומרתה מנ-
בלים את -
פיהם בלי -

יכן למלא את צווי העולם המושחת והאכזר שבו הם חיים, ולכבוש לו מרפקיו מקום בצמרת האוניברסיטה, ג'ורג' שונא את מרתה וסולד ממנה על התנהגותה הפרוצה והתנגותה הפרוצה של מרתה היא הדרך היא מפגינה את בוזה ולעגה - צביעות ולהתחסדות, ואת שלטונה לה, של מרתה, על עצמה ועל הסביבים אותה, ועל הכל - העקריות, עקריות הנוראה שלהם, עקריות שגנה רק עקריות פיזית, אלא עקריות של הרוח ושל הרגש. עקריות זו,

וגורמים לנו שנשמיך ונתהפך על כסאותינו בחוסר-נוחות? האם הם עושים -
ת משום שהעניין משעשע אותם? משום שזהו משחק נחמד?

ג'ורג' ומרתה משתמשים בבטויים עירומים וישירים כל-כך, מפני שבעולמם ירא אין עוד משמעות אחרת לעדינות ולאדיבות, אלא: צביעות, ומשום שהשמוש וויים אלה הוא החירות היחידה שעוד נתנת להם.

הביטו על הזוג הצעיר: יחסיהם הם עדינות

המחנכים ומנהל ביה"ס ילכו לקראת זה וידעו לעודד את החניכים להליכה לתנועת-נוער. בהרצליה ניתן לנו עידוד זה בבית-ספר אחד, ואמנם אנו מצליחים לארגן שם חניכים רבים.

כל בית הספר הוא של ה"מחנות-העולים" - וילדים מכיתה ג' מבקשים נורא כי נקבלם, הם רוצים להתרשם (משודש - להירשם); למחנות העולים".

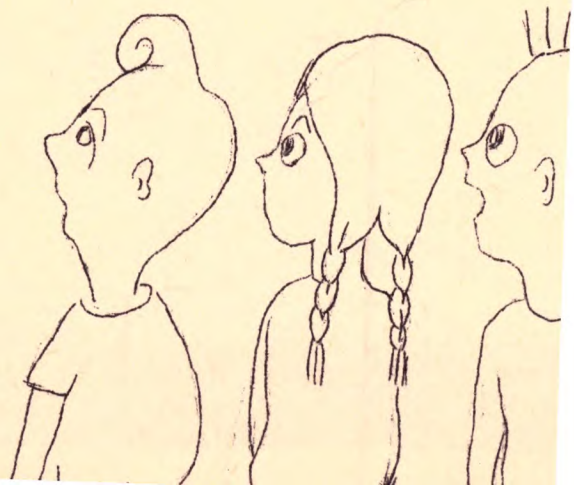
הפעולה התנועתית עצמה מתמצית בשתי פ-עולות שבועיות וליל-שבת מידי שבוע בשבוע. בנוסף לכך יש צורך להכיר את החבר'ה גם כש-אינם בפעולה התנועתית - לדעת את חברת-ה-הנער ואת בית-הוריו וכך יהיה קל יותר ללכת לקראתו ולקרבו לתנועה.

התנועה עצמה, פינה קטנה היא בתוך העיר הרצליה, ורבים הנערים המסתובבים מחוץ לה - ורחוקים ממנה, אך גם את אורה-חיהם חשוב - עת כדי להאבק נגדו, במידה מסוימת, ולדעת להביא את החניכים שלנו לדרך א-ת וישנה מזו הרגילה ברחוב, וגם לנסות לקרב את הרבים שבחוץ, אלינו. אך - קשה ולא מתגשם בדרך כלל.

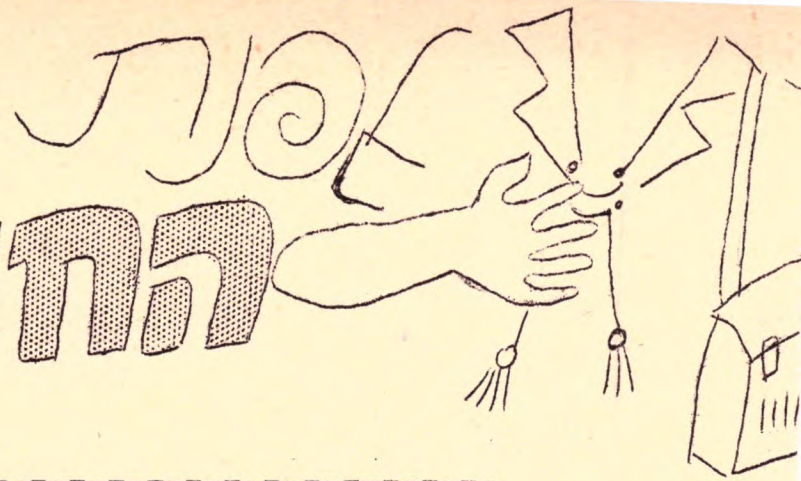
אבל למרות שרבים אלה לא איתנו בתנועה, ורק מעטים מגיעים אליה, כדאית א העבודה בגלל אלה הבאים. כי חשובה התנועה לכל נער ונערה להמשך חייו, - בקיבוץ ואם אפילו לא יגיע להגשים בו, ולכן כדאי המרץ והעבודה המושקעים. כדאית שנה זו גם לבן או לבת היוצאים אליה, לפני הצבא ואם לאחריו, ואני מצידו ממליצה ל-אחד על שנה זו, על-אף הקשיים הרבים שבה, ויש גשה טובה עם סיומה: גם על מה שנתת לאלה שהיו-יכין וגם על מה שקבלת אתה לניסיון ולימוד-הח-ם.

אני מסיימת שנה זו, בסיפוק רב והנאה מלאה - ו'ואי רבים יגיעו לזה וידעו להעלות ולהגדיל - התנועה.

שרה כדורי

ההחלטיגנייה

כבר חלפה לה שנה ב"תנועה" - שנה עם הרבה קשיים, אך נותנת סיפוק רב. -
שלא קל בה, אך מוסיפה הרבה לכך אחד ואחד לאישיותו. ונוסף לכל אלה העני-
שנה זו הרבה חויות ורשמים ולימדה דברים חדשים שעד כה לא הכרתי, ומעט י-
תי עליהם.

לא שעלי להתחיל מתחילתה ולא להגיע ישר לסיומה, כיוון שגם היא התחילה
פעם לפני כך וכך חודשים, שבועות וימים, ותחלתה וחתה קשה, כך בפירוש. ל-
וב את הבית ולהתחיל להתרגל למסגרת חדשה ושונה, להכיר 5 חברה חדשים ועמ-
לחיות שנה שלימה, איתם לארגן את סדר-היום והעבודה בכל-עת, להתרגל לרחוב
ירוני והנוער המסתובב בו. - כל זה אינו מהדברים הקלים ולכן היה קשה בר-
ית העבודה.

היכרותי הראשונה היתה עם הקומונה. - וילה פרטית באחד מרחובותיה השקט-
של רעננה, בית גדול ומסודר, העושה רושם טוב על כל רואהו, ויש טוענים -
זו הקומונה היפה שבארץ. ובכן זכיתי בטוב.

לאחר הקומונה, התחנה השניה והחשובה - בנין המחנות העולים בהרצליה, -
עלי להעביר פעולות וישיבות, מסיבות וחגיגות ולבלות בו הרבה, ואל תתפלאו
רא המילה "בנין" - ימי הצריף הדל חלפו-עברו בהרצליה, ועכשיו שוכן המחנה
ין תפארת בין שתי קומות ליד מרכז הרצליה המכנס בתוכו כ-200 חניכים.

מיד עם בואי הכינו אותי כי המחנה בהרצליה גדול הוא, אך אינו תנועתי, -
מינו לי כי מילים-כמו: "אינו תנועתי", לא עשו עלי רושם כלל וכלל, כי א-
עצמי לא ידעתי מהו קנה-מידה לתנועתיות ובקושי ידעתי תנועה מהי. אך לאט
התחילו לקבל מושגים אלה משמעות אמיתית וקרובה, והתחיל להיות איכפת, -
תנועה ומה נעשה בה וכיצד נארגן אותה. התחילה הדאגה הישירה לנערים ונ-

ת הקשורים לתנועה ורוצים כי היא תתן להם
זו", ולא סתם משהו, אלא דבר אחר מזה הנ-
ברחוב ובביה"ס ובבית-ההורים, ובדרך כלל
ינם מחפשים אידאלים ותורת-חיים - זה ר-
מעט מהמציאות, אלא הנאה ובילוי מעניין.
ו להכניס בהנאה זו ובבילוי גם תבלינים של
חיים פשוט וסגנון-חיים צנוע, הרבה מח-
על עזרה הדדית וחברות טובה, ועוד ועוד.
אך לא קל ויש להתמודד קשה עם מוסכמות -
ה העירונית ומחשבות השבועות בהם כבר מ-
נעיר. לצורך זה יש לפעול הרבה ולעשות -
בלי סוף.

יקר פעולת האירגון נעשית בביה"ס, ויש

הזע"ה והנצחיות

הבעיה של עלומים מתעוררת מפעם לפעם מחדש, אך הפעם אין להתעלם ממנה, מכיוון שמצבו אינו שפיר. ונתחיל ראשית בתפקידו של העלון. העלון צריך לשמש אספקלריה של חברתנו. הוא צריך להיות הבמה שעליה מועלות כל בעיות החברה ולבטיחה - הן בעיות של החברה כולה והן בעיות של כיתה בפני עצמה. הוא צריך להיות מקום - ביסודי לרגשות שונים: אם זה רגש ציבורי - ביקורת בונה, הצעות לדברים מסוימים ואם זה רגש אישי - חוויה, דעה, או סתם הירהור מחיי יום יום. עלומים מיועד לפתירת בעיות, שאלות, ויכוחים ותפקידו להוות גורם מחנך בחברתנו. אפשר להעלות בו נושאים לוויכוח, בלי שיכוח לענייניה של החברה, לדוגמא: "האם כינון יחסים דיפלומטיים עם גרמניה הוא צעד נכון מצידנו?".

דבר אחד אני יכולה לומר בבטחון, שחבר'ה אוהבים את העלון ומצפים להופיע. אך איש לא יודע ולא מתעניין מה נעשה מאחורי הקלעים, אילו דרכי-לידה ות עובר העלון. והקושי העיקרי הוא בראש וראשונה השגת חומר שאפשר יהיה - וציא עלון ראוי לשמו. אני חושבת, שחבר'ה רואים את העלון באור לא כל-כך רך: רק בעל מדורים קבועים וזהו. וזו טעות מיסודה. מכיוון שבעלון יש - לכל חיבור, גם אם אינו שייך למדור קבוע.

"עלומים" צריך למעשה להופיע כל פרק זמן קבוע, אך מפאת חוסר ההענות - זיבה, זה אינו מתגשם ונוסף לכך אנו מקבלים עלון בעל רמה די נמוכה מפני חיבור הוא "מציאה" גדולה. חברה מחכים שיפנו אליהם, וכשכבר פונים, אז לנקוט בדיפלומטיה של נידנדוד, כי אחרת זה לא "הולך".

החבר'ה צריכים להבין כי העלון הוא שטח ביסודי עד (בין היתר) גם לביישנים וליראים מעיני ה- ובזאת הוא שונה במידה מסוימת משיחת-חברה. - את פה סתירה משונה, אנו אוהבים את העלון ולא לים למענו. זה ניראה ילדותי, והייתי אומרת - מוריד מכבודו של אדם כאשר צריך לנדנד לו ל- ב חיבור למען החוברת שמוציאה חברתו.

אני לא יודעת באיזה גורמים לתלות את ההתבטאות הזאת, או חוסר רעיו- לכתובה, או סתם עצלנות להפעיל את המחשבה ואת היד - מפני שאני בטוחה - ל: אחד יש מה לומר - אחד בנושא זה, השני בנושא אחר. (מדוע לא נכתוב זאת ומים?) - יוצא מכך שהסיבה העיקרית היא אדישות ואי איכפתיות. פתרונות - יים ממש אין לי, אך אני חושבת שחייב להיות פה מפנה חד בבישה לעלון וב- ת הרצון להתבטא בו ולראות בהצלחתו.

לבסוף אני רק יכולה לקוות שחבר'ה יתנו יותר את הדעת על "עלומים", וכ-

ו נשאף להגיע לעלון כפי שאנו רוצים שיהיה

שכבת הנעורים שלנו לקראת השנה הבאה תהיה קטנה יותר מהשנה החולפת ומ-
גמה זו תמשך גם בשנים הקרובות, אם לא ייעשה מאמץ קליטה מיוחד של תלמידים
מבחוץ. זה כמובן מכביד על רצוננו להרבות את אפשרויות הבחירה לפי מגמות -
ולפי רמות. פתרון מסוים לכך יהיה שיחוף עם בתי-ספר שכנים. נערכו כבר שי-
חות ראשונות לקראת שיתוף פעולה עם בית-הספר של האיחוד, אך עד לביצוע הד-
רך רחוקה.

לסיום נדגיש טוב: כל המאמצים שיעשו ע"י חבר המהנכים לא ישאו פרי
אם לא יהיו מלווים בהתעוררות בקרב בני שכבת נעורים - שודאי תשפיע על כל
ביה"ם - לראות בלימודים את ענינם המרכזי בגיל זה ולייצור אווירה לימודית,
חיובית, שתשפיע על כל תלמיד ותלמיד.

יובל נהרי

ה ק צ ת מ נ ה ה ר ב ה . . . . .

ברצוני להשרות על הקוראים מעט מן האווירה של קורס-מדריכים אליו נשלחתי,
להסביר את מהותו פחות או יותר, ולמה הוא נועד.

הפעולות בקורס התחלקו לשניים: פעולות עיוניות ופעולות מעשיות. בפעולות
עיוניות עברנו נושאים שונים. לדוגמא: "עתיד הקיבוץ", "מהות ההתישבות העו-
ית", "השואה", "בעית המיעוט הערבי" וכו'. . . כהשלמה לנושאים העיוניים באו
יצאות של מרצים מן החוץ, על כל נושא ונושא בנפרד. ההרצאות המענינות ביותר
יו: של "משה כלפון" מבית-קשת, על בעיות המיעוט הערבי, של "יצחק הרליס", -
כיר משק יגור, על בעיות השואה, ומענינת היתה סידרת ההרצאות של "משה טבנ-
ן" על דמותו של המדריך.

השטח המעשי תפס חלק נכבד, ואולי חלק נכבד מדי, לעומת החלק העיוני. בכל
פן עברנו בו: מחנאות, מעבר-מכשולים נמוכים, בינוניים וגבוהים". לפוך המ-
י נספח גם לימוד הפוטוגרפיה - חשוב מאוד. שבסיכומי ערכנו מסע-חוליות כל
ת בת 6 חניכים אשר הלכו ביום לאורך 30-35 ק"מ. לפי נקודות-ציון שנקבעו -
גש במחנה.

השיא של המחנאות והטופו' היתה הגיחה המחנאית שפירושה: שילוב של משחק-
יה עם מחנאות וטופו', כלומר, התמצאות בשטח.

לסיכום הפעולות העיוניות היו "הפעולות לדוגמא", אשר הועברו ע"י החני-
י על נושאים שונים. זה היה מעין תרגיל חומרי בלבד לשרות החניך.

בתכנית הקורס היו גם - 4 ימי-עבודה באגסי משק יגור, פגישה עם קורס ה-
יכים שהיה בגבת ואשר משתייך אל הסקטור העירוני של הנוער העובד, ביקור-
חמי-הגיטאות במוזיאון הגבורה והמרד, וכן פעולות משותפות של כל הקורס, -
: סימני-דרך משולבים, ערבי-ספורט טבלאי ואליפות כדור-סל בין החוגים.

לפני צאתי לקורס נאמר לי בנוסח לגלגני: "אתה רוצה להיות מדריך, למה -
כל הבלבול-מוח הזה?", ולאחר הקורס נאמר בזו הלשון ע"י רבים: "נו, איך-
? עכשיו אתה מדריך. מסכן!". והרגשתי שהרושם מוטעה פה, כי הקורס הוא לא
יר המייצר בשלושה שבועות מדריך. הוא נועד להקנות לנער ההולך לקראת הה-
י - מושג על הדרך אותה הוא עומד להעביר לחניכיו בפעולות, על מטרות ההד-
ב בקיבוץ, על מקומו של המדריך בתוך מערכת החינוך. וכן להעשיר את הנער -
ון נוסף ובאשנבי-הצצה נוספים אל בעיות שונות המתעוררות בעולם.

לומר על אדם מסויים שהוא מדריך, אפשר רק לאחר שהי

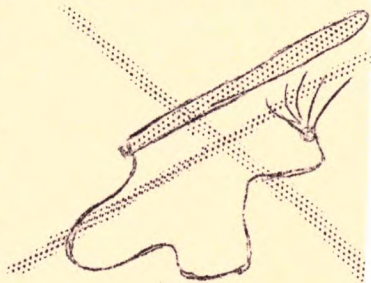
זאת התנך

לסיכום שנת הלימודים בשכבת נעורים

בפתח דברי עלי לציין שסכום זה הוא שלי בלבד ואיננו מוכרח להיות זהה עם דעות מורים אחרים.

נבחון מה הם ההישגים של השנה, האם הם מספיקים. מה לא הושג ומה נוכל לעשות בשנים הבאות. העובדה שהלימודים נמשכו כסדרם משך כל השנה היא בודאי ישג ששותפים לו המורים והתלמידים, אבל ישנם תלמידים רבים שלא הפיקו את תועלת המכסימאלית מן הלימודים הסדירים.

לבית הספר שלנו אין אמצעי כפיה ואין תמריצים חיצוניים כמו בחינות - ציונים שבכוחם נדחפים תלמידים בבתי-ספר אחרים למאמץ ולהישגים לימודיים. אנחנו מתבססים על כך שהתלמיד ירצה ללמוד או לפחות יכיר בנחיצות הדבר ויעשה לכן את המאמץ הדרוש ובזה הצלחתנו איננה מלאה. לא הצלחנו לעורר בשכבת נעורים הכרה כללית שהלימודים של כל תלמיד ותלמיד הם ענינה של החברה כולה, חסרה לנו האווירה הכללית המדרבנת - בתוך כל כיתה ובתוך השכבה.

קשור לכך עניין העבודה העצמית ושיעורי הבית. אלה צריכים להיות את-ה-קור העיקרי להשגת ידיעות בגיל שכבת נעורים, אולם המאמץ שמשקע בעבודה עצמית - אם בכיתה ואם בבית - הוא קטן. גם כאשר נעשית העבודה, לא מורגש האצל רוב התלמידים - הרצון ללמוד יותר, לחקור ולהרחיב, מסתפקים בעשית מוטל בצורה שטחית. תוצאות עבודות הסיכום של כיתה י"ב - מספר העבודות ש-רגשו ורמתן - גם הן מראות שעלינו עוד לעשות הרבה בשטח זה ולפתחו ואולי זה עבודות סיכום - אם גם בהיקף מצומצם מזה שניתן בי"ב - כבר בכיתות ה-ידמות.

הקמנו השנה את בית העיון. זהו כלי מצויין לעבודה עצמית של תלמידים בכל כלי גם זה ימלא את תפקידו אם נדע להשתמש בו. שאיפתנו היא להרבות ככל האפשר שטחי לימוד של תלמידים יהיו מעונינים בהם. לשם כך הופעלו חוגי לימוד, אך ההצלחה כאן היתה מעטה. לא רק בגלל ה-מידים, בחוגים רבים לא היתה קביעות בפגישות ו-מן שהוקצב לכל חוג - שעתיים בשבוע - היה מועט די ליצור לימוד רציני. כך קרה שהתלמידים ראו - וגים דבר נוסף ללימודים הסדירים ולא חלק בלתי רד מהם וכתוצאה מכך היו העדרויות רבות ברוב - וגים ובודאי שלא נעשתה ברוב החוגים עבודה ע-

ומה לקראת השנה הבאה? נעשה נס יון להרחיב את אפשרות הבחירה בחוגי שטחי

י"א צריך לתת זכות ללימודים.
 חבר'ה שבאים לכיתה רק כדי -
 ל"חמם את הכיסא", גוררים אח-
 ריהם זילזול והפרעות. הבדל
 רב אינן בין י"א וי"ב, בי"ב
 מאפשרים לא ללמוד את הכל,-
 ובי"א צריך לעשות כן.

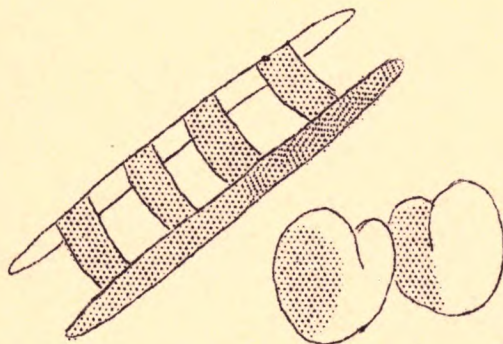
מבחינה חברתית - הכיתה
 אינה מלוכדת. לעתים רחוקות
 החבר'ה יושבים יחד, וזאת -
 מכיוון שאינן ליכוד ואינן ה-
 רגשה שהחבר'ה שייכים לכיתה
 אחת. החברה כאילו מחולקת -

נה (י"א) האחרונה בין המרו-
 יינים אומרת: השנה היתה יר-
 דה ברמת הלימודים, מכיוון -
 החבר'ה לא "שמו" על הלימוד-
 ם. הירידה הורגשה בייחוד ל-
 ומת כחה י' בה היינו מחולק-
 ל-2 קבוצות בהומניסטיקה -
 מדנו ברמה גבוהה. שנה זו,-
 לי להתייחס לשנים אחרות, ה-
 נה גרועה מאוד. לדעתי, חוץ -
 מקצועות שחייבים ללמוד, אינן
 זכריה את לימוד כל המקצועות
 יתה י"א. ניראה לי שבכיתה-
 בוצות שונות בעלות רמות שונות.

הגרעין הרע, למרות שהוא קטן, גובר בהשפעתו על החלק הטוב. לקראת השנה
 אה אני מקווה שרמת הכיתה תעלה.
 לאחר שקוראים את סכומי השנה נידמה לנו שהם דומים במקצת, אך בכל-זאת-
 ו רואים בתוכם את האופייני והמיוחד לכל כיתה.
 לקראת השנה הבאה אנו מאחלות לכל כיתה שתמלא את השאיפות שהובעו בזה,-
 יתוקן כל הצורך תיקון.

המראיינות

ן הפזמונים של כחה י' (הישנה)
 ון: לפי "מיכל שלי, מיכל".

קר מעורפל
 זרקטור מקולקל
 עם נהג זהיר
 הרמטכ"ל
 למה, למה, טוב נשוב
 המקום הנ"ל.
 ים בא לעולם
 על הסולם
 יל רק לעבוד
 ניק מדופלם,
 שעות עוד לקראתו
 קודר מושלם.

"We shall over come"
 פזמון סיום: לפי:

We shall over come

נראה עוד פעם

We shall come again

לשנה שלישית

Oh, give me my heart

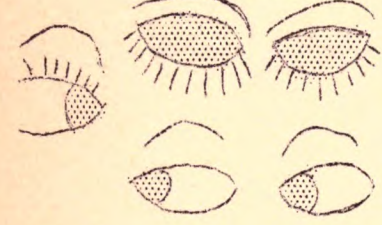
כיסופים רק אח

We shall over come

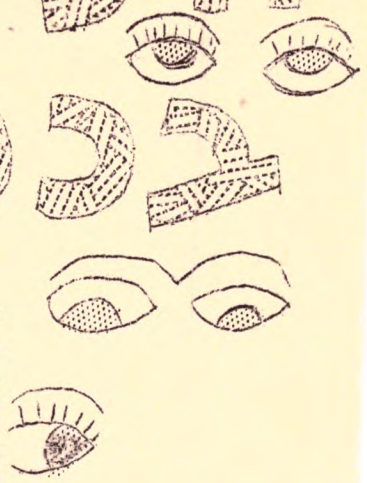
Some day...

השנה החולפת עיניכם

לכאורה נידמה ששנה זו אינה שונה משנים אחרות: שנת לימודים, עבודה ופעילות חברתית, אך למעשה נוכחנו שלשנה זו דברים אופייניים לה, ויש אשר רואה בה התקדמות, ו-אחר לעומתו נסיגה. ניראה איך מש-תקפת שנת הלימודים החולפת בעיני כמה חברה מאיתנו.

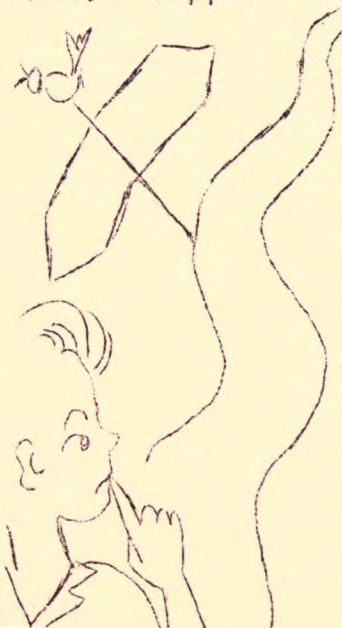

עמי סגל (ח') היססה קצת ואמרה: בלימודים - הנטייה הלימודית של הכיתה היא מקצועות הריאליסטיים, לכך השטח הזה היה על רמה יותר גבוהה ועלה בו המתח-עומת שנה שעברה (ז'). החלק ההומניסטי ירד במקצת, משום שהחבר'ה לא נוטים למ-צועות אלה. לכך ההספק היה פחות טוב.

בחברה - הירידה והעליה בלימודים קשורים לצד החברתי בכיתתנו. כשהיה ז-לזול בלימודים, היה קיים גם זילזול עניני החברה - הן בכיתה והן בשיכבה. יחד עם זאת היתה ניכרת עלייה בשטח החברתי. ייתכן שאם השיכבה היתה מט-לה יותר על הכיתה, היה זה מוסיף הרבה יותר לגבי האחריות של החבר'ה, והיה יריד מן הזילזול בחברה, היתה קיימת הרגשה שהכיתה לא מוסיפה רבות לענינים שיכבה. נקווה שלקראת השנה הבאה ישתנה מצב זה והכיתה תדע להחזיק כראוי - בשיכבה.

"לי יש השראה רק בשיחות חברה" - אומרת ורד (ט') - ומוסיפה בזילזול - ל כאן... (לכותבת) רק אל תיכתבי את זה". נראה לי שהמתח בלימודים לעומת השנה הקודמת (ח'), ירד במקצת והגורם - ך הוא ששני מורים לא התחילו מהתחלת השנה, כך לא ניכנסנו ללימודים "ברגל ין", אך במשך השנה גבר המתח הלימודי, אם בעיקבות עבודות הטיכום על השנ-שקיבלנו ואם בעיקבות התגברות הפעילות התרבותית בשיכבה. הכיתה כחברה נ-רה כפי שהיתה ולא הורגש שינוי מהותי. המחסור במדריך הורגש בשטח החברתי ני שאנו ככיתה בוגרת בשיכבה הזדקקנו לעזרה של מדריך שיעזור באירגון הח-ה.

בשיכבה, כמו בלימודים, התחלנו כפי שצריך, ואת שמה" אפשר לתלות בחוסר וף פעולה בין הכיתות. המדריכים היו צריכים ל יותר לאירגון השיכבה ממה נתנו השנה. עם גבור המ-לימודים, גברה הפעילות: בה לקראת סוף השנה. לכל אורך שיחתנו עם י- (י') שמענו דברי-צחוק, דבריו הצלחנו למצות מ-

במחל לעומת השנה שעברה, א- ומנם בהתחלה היה מתח גבוה, אך במשך השנה הוא ירד כמו בכל שנה. ובכל-זאת, ההספק שהיה לנו בלימודים לא ירד ואולי אפילו עלה. החלוקה ל-שתי קבוצות לקראת הסוף, הג-בירה במעט את הרמה הלימודית, לא בכל המקצועות היתה רמת - הלימודים אחידה. מבחינה חברתית - לא הש-חנינו הרבה לעומת שנה שעברה.

נשתדל לארגן יותר ערבים בעלי תוכן שישתף את כולם ויעניין אותם.
 ולסיכום נשתדל לשפר את איכות האוכל וכמותו.
 חברה, אנו עשינו את מה שעשינו אך בכדי להבטיח - שיפור, עלינו למלא את הכללים בכדי שהכיתה הנכנסת תקבל אותם כעובדה קיימת.

ועדת מועדון

מִכְסֵי פֵּי כֶסֶף פֵּי

הרי לפניכם כמה קרני-שמש, טיפות-זיעה, מיכלי אפרסקים ודמויות מעניינות, ורזים, משופצים ומושרים בידי בני כיתה י' (הישנה) על אודות העזרה לכיסוי-ם.

זון - לפי המנגינה: "יוסי, ילד שלי מוצלח".

רד הלילה, בא השקט
 איפה המותק, שם ברפת
 עם עוד מוחקית אל הפר
 לערוך ביקור קצר
 וזה, וזה שם לא נגמר

ש במרום זורחת
 את המותק שלה שולחת
 נא, לך לכיסופים
 נא, לך, אך אל תשכח
 לי, ילד שלי מוצלח.

שמש במרום זורחת
 אמא לבנה עושה מקלחת
 איך היה שם בעזרה
 יופי, אמא,
 כל היום קראנו מספורי המקרא
 אוי לי, ילד שלי מוצלח.

ולסיכום: נקוה שהשנה הבאה תהיה שנת פעילות כמו ש-
נפתחה קודמתה, אך הפעילות תישאר רצופה עד הסוף.
נקוה שכתה י' הניכנסת תיתן את ידה ותמלא את-
המצופה ממנה.

ע ד ת מ ו ע ד ו ן : ספלי הקפה והכסאות השבורים

עם סיכום פעילויות השנה, נתבקשנו אף אנו לכת-
וב "משהו", אנו אמרנו שאין לנו מה להגיד ובכלל אף
פעם לא חשבנו על זה, אך למעשה יש לנו הרבה הרבה -
מה לומר.

תחילה נסקור את מראה המועדון ברגע זה, כלומר
בסיום של שנה, אז: מחצית הכסאות שבורים ולא נתנים
לשימוש, רשתות החלונות נקרעו ברובם, הניילונים ש-
על השולחנות הוחלפו בפעם השלישית, לוח צבעוני אחד
שעל הקיר, שבור ומכוער. מצב הרדיו ידוע לכולם, ה-
עיתונים מצבם כעלים בשלכת, הריצפה מקושטת בכתמים
שכל השטיפות לא עזרו להוצאתם, ובתוך ארון הכלים:
ספלים, כפיות וצלחות נעלמו, לאן? צינור זכוכית -
בסמוך נשבר והוחלף, נזק שעלה בכסף רב, האם לא -
די? עד כאן המצב החומרי.

ואיך היתה האווירה?

כאן נשאלת השאלה: מה בעצם תפקידו של מועדון

זה?

האם הוא נועד להיות מקום שאליו יבואו תלמי-
דים מסכנים לפרוק עול, בזלילה, צעקות ורכילות?
אם כן, הרי שערבי המועדון ברובם נחלו הצלחה רבה,
אך לא כך הדבר, לדעתנו ולדעת רבים נועד המועדון
לשמש מקום מפגש לכל השכבה ביחד, שלא במסגרת מסו-
ימת המחייבת לשתוק. אלא לשוחח זה עם זה או זה -
עם זה בשקט, לקרא ולעייין בעיתונים, וללגום משקה
שיוגש לשולחן.

השנה ניסינו לעשות פעמים בחודש ערבי מועדון

רגנים, מהם טומבלה, לימוד שיר ושמיעת תקליטים, "שניצל בורשט" ועוד. -
שה הם הצליחו לא מעט אך יכלו להיות יותר טובים.

אנו אומרים מה שהיה היה, להבא ודאי יהיה טוב יותר, ובכדי להבטיח זאת
אנו ולכם, הרי לכם כמה כללים שאם ינהגו לפיהם, אז ערבי המועדון יצליחו.
היכנסכם למועדון, אל תגשו ישר לדוכן האוכל אלא לשבת ליד השולחן ולחכות
ישו לכם.

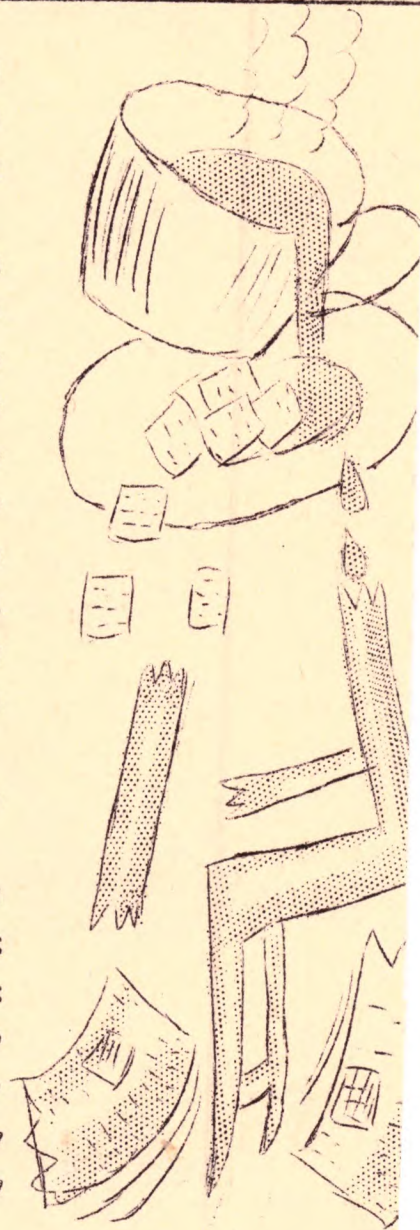
א לקרא עיתונים על גבי שולחן רטוב ומלוכלך.

א לשוחח מקוטב אל קוטב, כלומר, לג להקים רעש.

א "ללכת מכות" בין השולחנות, עליהם או מתחתם. לא להתמסר בכסאות, ספלים
וכו'.

זורנים - דאשית בואו לתורנות, ובזמן. הגישך לחברה, ולא לתת להם לחכות.
לנקות היטב את השולחנות, ולסדר את מדף העיתונים.

ם לנו הוראות:

הורגשה הפעילות המעטה של ועדת מבצעים - ובכלל רבים היו אלה שלא עשו ונתנו מיכולתם. תפקיד הועדה לעודד ולהפעיל.

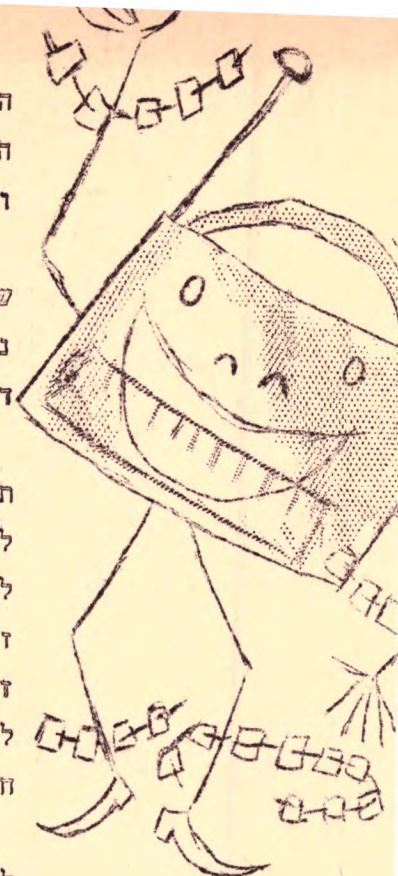
כן עליה לבקר, ולא להעניש, - אם חברה בודדים א-שר יש והם עוברים על נוהגי החיים במסגרת החטיבה, א-נו גם לפעמים לא מוצאים מקומם. גם זאת לא עשתה הועדה.

ישנם תפקידים, אשר בהם אמנם נכשלה הועדה, אך אל תראה החברה את הועדה כאשמה בכשלונותיה של החברה כו-לה.

לדוגמא: היו כאלה אשר ראו לאחר ההחלטה בהכנסת הטרנ-זיסטורים לשטח הצריפים, נסיגה וכשלון, ותלו כשלון - זה בוועדת חברה, אך אותם חברה לא עזרו במאום לוועדה - להוציא את הטרנזיסטורים שהיו בשטח הצריפים לפני הה-חלטה.

לסיכום, היתה שנה פוריה ומבורכת פעילות ונאחל - לעצמנו שנה כזו ואף יותר מזו לקראת השנה החדשה.

אחת מוועדת חברה

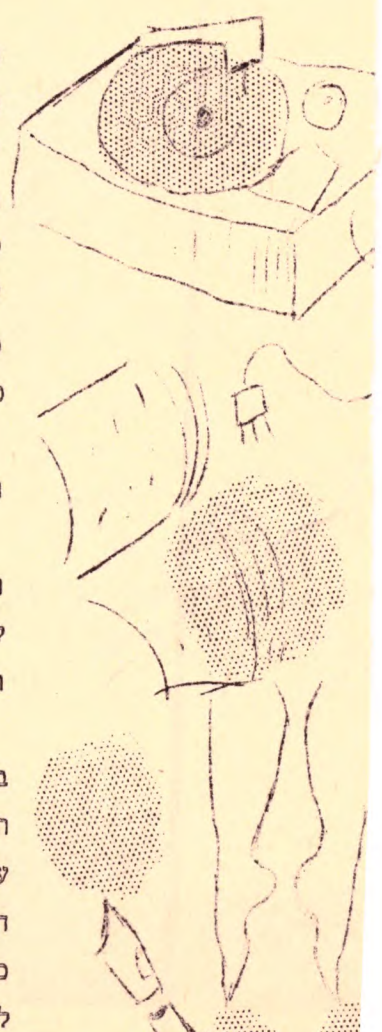
ד ת ר ב ו ת : עקומה יורדת

הפעילות התרבותית התחלקה לשתי תקופות: אחת מרא-שית השנה עד פסח והשניה מפסח עד סוף השנה.

החלק הראשון היה הפעיל בעוד שבחלק השני הצטרפה כחה י"ב היוצאת להכניס את כחה י"א לפעילות מזגברת-ולהמשיך ע"י כך את הפעילות הרצופה, הפתיחה של המס-יבות היתה טובה, הועדה עבדה לפי תכנון מוקדם של ח-ודשיים וביצעה את כל המתוכנן ואפילו יותר מהמתוכנן, לא כל המסיבות הצליחו אך עדיין זכורות לכולם מסיבת "ביבר החיות", ה"ערב האנגלי" וגם "עונות השנה", אם כי היתה זו המסיבה הראשונה והיו חסריים בה מספר פר-טים שבשאר המסיבות ניסינו לתקן אותם.

יש לציין שרמת המסיבות עלתה השנה וניראו ניסי-ונות די יפים ומוצלחים לצאת מהשיגרה המקובלת. נוסף למסיבות הפעילה השנה ותרבות גם חוג מחול וחוג ריקודים שהתחיל יפה אך ימיו לא ארכו לצערנו. לסיכום הפעילות עד פסח היה לחברה סיפוק מהמסיבות ולוועדת תרבות סיפוק מהחברה.

החלק השני היה קצת יותר עגום, כיתה י"ב גמרה בפסח ללמוד ולאיר החלטת אספת החברה המשיכה הפעילו-חה, מטרת המשך הפעילות היתה להכניס את כחה י"א לפ-עילות, אולם עם תחילת העבודה נישברה הפעילות "שבוע החטיבה" חידש פעילות זאת במידת מה אך היא ניפסקה. כיתה י"א עדיין לא ניכנסה לפעילות רצופה כך שיותר לא היו מסיבות. נעשו מספר ניסיונות

מה שיהיה טוב מה שיהיה טוב

מסכומי הועדות

ועדת - חבר ה: היה טוב והיה גם רע.

פעילות ועדת חברה איננה נמדדת במספר שיחות החבר-
רה ובמספר ישיבות הועדה. היא נמדדת במצבה של החברה.
באיכות יותר מאשר בכמות. הפעילות של הועדות ושל הח-
ברה כולה. אך גם הכמות של הפעילות חשובה היות והיא
יוצרת אווירה לכל פעילות רצופה שהיא.
בשליש הראשון היתה הפעילות בשיאה. כל הועדות -
מועדת חברה התקיימה פעם בחודש והוכיחה את חשיבותה,
ויתרונה. וכל זה גם יחד לזכות הפעילות בועדת חברה.
(אל תחשבו איך אנו מחפשים לנו סתם תשבחות).
בשיחות החברה, שהן תוצאה ישירה של הפעילות בו-
עדה, דנו בנושאים העומדים במרכז חיינו: שותפות הל-
ימודים והחברה, תוכן ערבי מועדון, גרעיני בנים, מצב
העבודה במשק ואושרו תוכניות חודשיות.
בשליש השני הפעילות קצת ירדה מהפסים אך עדיין ה-
יתה רצופה ורבה בהשוואה לשנים קודמות. ועדת חברה א-
מנם קיימה שיחות חברה (לא רבות), אך מועצת חברה לא
התקיימה וזה הורגש כאחריות לפעילות מצד הועדות השונות
ת. ועדת מבצעים לא פעלה כלל. לכן, לסיכום השליש הנ"ל
באשמתה של הועדה רבים היו אלה שלא נתנו ידם במשך כל
השליש לפעילות שיחות החברה באותו שלישי דנו במסגרת -
יום עיון ב"ערכו של הקיבוץ בכלכלת הארץ", כן נערך -
אירוע "בן החטיבה".
ובשליש האחרון רפיון כללי של הפעילות ונסיון ל-
קראת סוף השנה להגביר הפעילות (אגב, נסיון שהצליח).
בשיחות נפתרה בעיה שהעסיקה זת שנים את שכבת נע-
ורים "הטרנסיסטורים". תוכנן ובוצע בהצלחה "שבוע חטיב
ה", והועלתה בעית השותפות באספות המשק.
עד כאן הפעילות השוטפת של הועדה שהיא כאמור מסעת
למדידת הצלחתה של הפעילות בועדה המרכזת או למדידת אי
ההצלחה. בתחלת השנה פעלה הועדה לפי קו האומר - לא מ-
שנה התוכן, העיסוק שהחבר'ה יתבטאו ותורגש ישיבה בצו-
תא.
במשך השנה, לאחר שקו זה לא הוכיח את עצמו (מי -
שזוכר את כשלונו של האירוע - "בן-החטיבה"), פחתו -
שיחות החברה אך הן עסקו בדברים מעניינים ונחוצים.
תפקיד נוסף של ועדת חברה, אשר אפשר לומר כי הי

דברים בשער

כאשר עומדים על פרשת זרכים, לא יודעים לפעמים אם להפנות את הראש ל-
אחור או לפנים וזהו המצב בו אנו שרויים.
קל לסכם תקופה כשהיא נמצאת מאחור ובייחוד תקופה כמו זו שאנו עברנו
משך שלוש השנים בשכבה הבינונית.
ראוי לציין את השטח התרבותי בו התעלטה השכבה לרמה נאותה ומצד שני-
את הצד החברתי בו ידעה השכבה במשך שלוש השנים ימי זוהר ונעזזועים.
ופה אנו באים בעצה אל הבאים אחרינו: כל חיי חברה מורכבים משני קט-
בים. לא כדאי להתייחס מפעילות כללית באם הצד החברתי אינו כשורה או לה-
יפך, לגבי הצד התרבותי.
לגבי העתיד ולגבינו: איננו יכולים להתנבא, אך נעים לבוא ולאחל -
ה צ ל ח ה .

כתה ר

המערכת

בעלון הפעם - הדיו המאוחרים (לא רק באשמתנו) של סיכום השנה ה-
חולפת בלימודים ובחברה, ומריחו של החופש הגדול והקייץ. (אגב, תיא-
ור הקייץ הוא הנושא של שירו של אלתרמן ששני בתים ממנו מובאים בשער.
לכל אלה ש"לא מבינים מה הוא מקשקש שם". הסברים נוספים אפשר לקבל -
אצל המערכת בשעות הקבלה הרגילות), כן תוכלו למצוא בעלון, כיד השי-
גרה הטובה, את המדורים השבורים הטובים: "משוט ברחבי המשק", "על ס-
פרות ואמנות", "מדריכים מספרים", ועוד כהנה וכהנה, כיד רוח הנידנ-
וד הטובה על חברי המערכת.
וכמובן, לא נוכל להימנע מברכה (לא רק כדי למלא את הדף).
ברכה כנה, נאמנה ומאמינה לבנים (או, סליחה: לחברים) המסיימים את -
שנות הכייף המתוקות בין המחברות והצריפים והדשאים של סימה ליברמן,
ויוצאים אל העולם הרחב ואל סימני השאלה.
וברכה חמה, תמה ורמה ליודניקים הירקוקים, המראים כבר סימני ח-
יים ברובע הצריפים.
מי יתן ותשתלבו ותירקמו מהרה במסכת החיים הסואנת של שיעורי-ב-
ית של רגע-אחרון בחמש בבוקר, כדורגל סוער של הפסקת-עשר ומקלחת
בלי טיפת מים.

